

THEMA 1

OORLOG TOEN EN NU

MOEILIJKE WOORDEN - module 1

Wat weet jij over de Tweede Wereldoorlog en de Burgeroorlog in Syrië?
Zeggen de woorden Gestapo, Assad, Holocaust en razzia je iets?

Misschien heb je deze woorden wel eens gehoord maar weet je eigenlijk niet precies wat het betekent. Dat is niet erg, je bent niet de enige. Ook de Syrische Laila uit De brieven van Mia weet weinig over de Tweede Wereldoorlog die meneer Cohen meemaakte. En de Joodse meneer Cohen weet weinig over de Burgeroorlog in Syrië, waar Laila voor gevlucht is.

Waar wil jij meer over weten? Kijk mee!

Opdracht 1 - Woordweb

1 Waar denk je aan bij de Tweede Wereldoorlog?
Schrijf zo veel mogelijk woorden op.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

2 Waar denk je aan bij de Burgeroorlog in Syrië?
Schrijf zoveel mogelijk woorden op.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Opdracht 2 - Wat betekent...

20 min

Bekijk de woorden op het digibord in de klas. Dit zijn allerlei woorden die te maken hebben met de Tweede Wereldoorlog (vroeger) en de Burgeroorlog in Syrië (nu).

Kies drie woorden waar je meer over wilt weten en leg uit waarom je voor deze woorden gekozen hebt.

Woord:	ik heb voor dit woord gekozen omdat:
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

2

Kies nu samen met de klas welke filmpjes jullie willen bekijken en beantwoord de volgende vragen voor elk van de filmpjes.

- Schrijf in 1 woord op waar je aan dacht of wat je voelde na het zien van het filmpje?
- Omschrijf nu in je eigen woorden wat het woord betekent.
- Welke vraag of vragen heb je nog na het zien van het filmpje?

filmpje:

dit betekent:

ik dacht / ik voelde:

vragen:

filmpje:

dit betekent:

ik dacht / ik voelde:

vragen:

filmpje:

dit betekent:

ik dacht / ik voelde:

vragen:

BONUSOPDRACHT!

Besprek met elkaar de vraag die aan het eind van het filmpje gesteld wordt.

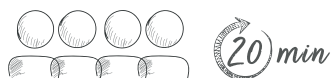

TIJDLIJN - module 2

Laila leeft nu. Mia leefde bijna honderd jaar geleden.

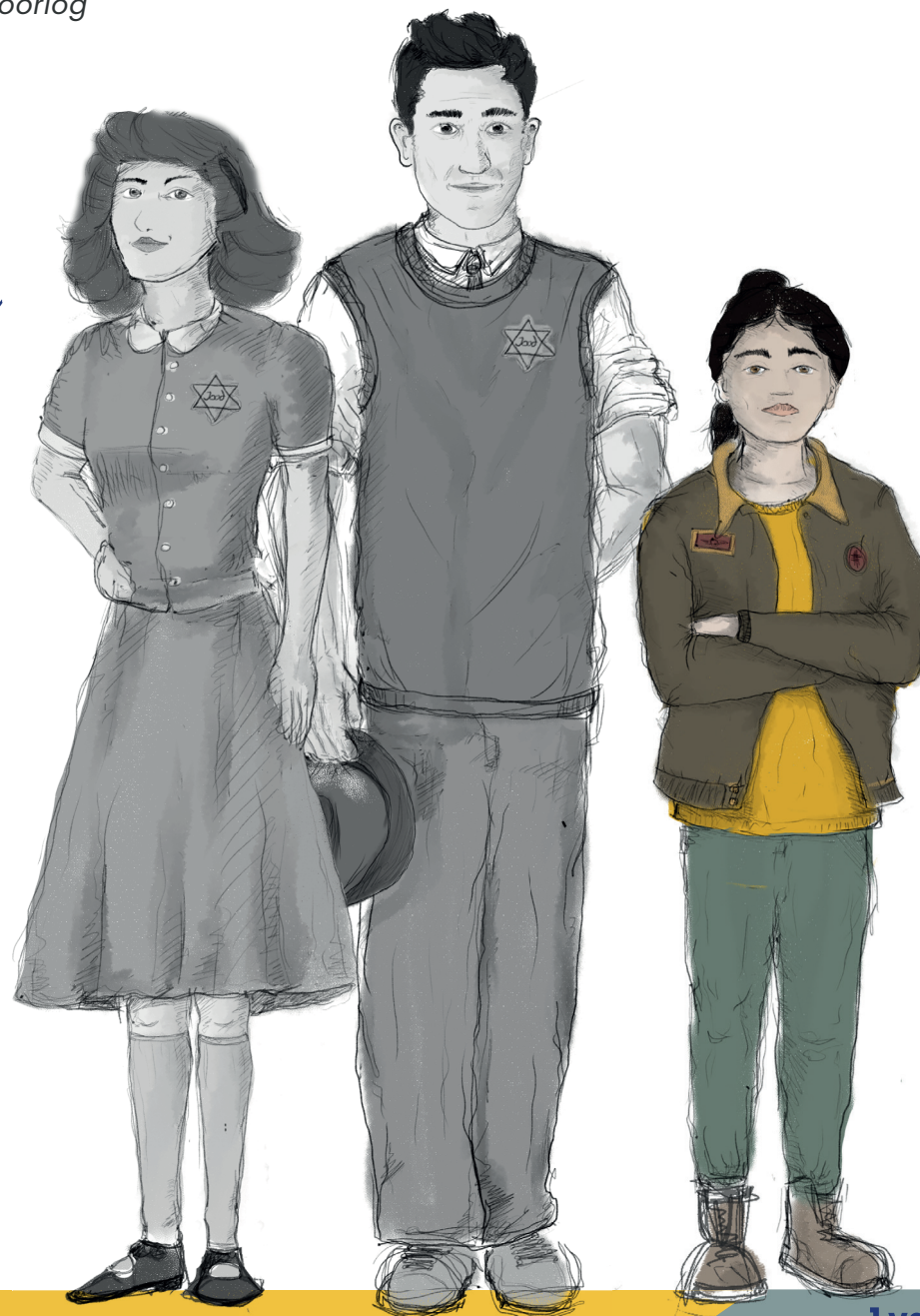
Beiden maakten een oorlog mee. Mia de Tweede Wereldoorlog en Laila de Burgeroorlog in Syrië. Wat gebeurde er precies en welke gevolgen had dit voor Mia en Laila?

Opdracht 1 - Mia en de Tweede Wereldoorlog Laila en de Burgeroorlog in Syrië

Op de volgende pagina's staan gebeurtenissen uit de Tweede Wereldoorlog, de Burgeroorlog in Syrië, jaartallen en tekeningen uit het leven van Mia en Laila.

- 1 Knip de jaartallen, gebeurtenissen en tekeningen uit. Leg de gebeurtenissen bij het juiste jaartal.
- 2 Zoek nu de juiste tekening die het beste past bij de gebeurtenis en leg deze ook bij het juiste jaartal.

Knip de tijdlijnen uit langs de stippellijnen en leg deze in de juiste volgorde achter elkaar.

1921

1933-1938

1940

1941

1942-1944

1945

2006

2013-nu

Knip de gebeurtenissen uit en plaats de juiste gebeurtenis bij het juiste jaartal van de tijdlijn.

Duitsland valt Nederland binnen. Het is oorlog en Nederland is bezet.

Nederland wordt bevrijd. Maar voor Joden zijn de moeilijkheden nog niet over. De zoektocht naar familie en vrienden begint: wie heeft het overleefd? De Joden die de kampen hebben overleefd keren terug. Maar naar wie? En wat is er nog over van hun oude leven?

Duitsland heeft de Eerste Wereldoorlog verloren en er is een grote crisis, veel armoede en werkloosheid.

Gezinshereniging: als een persoon een verblijfsvergunning krijgt, mag de rest van het gezin ook naar Nederland komen.

Europa kampt met een vluchtelingen crisis. Honderdduizenden mensen vluchten naar Europa, met name vanuit Syrië en andere landen in het Midden-Oosten.

In Syrië is het Burgeroorlog. Aleppo is veranderd in een rampgebied. De regering begint een oorlog om Aleppo terug te winnen van de rebellen. Aleppo wordt volledig gebombardeerd.

Nederland probeert de asielprocedure te versnellen, maar hanteert een streng beleid voor wie het land binnen mogen komen.

De Duitse bezetter voert anti-Joodse maatregelen in. Joodse studenten mogen niet meer naar de universiteit.

Joden worden met duizenden tegelijk via treinen naar concentratiekampen in Duitsland en Polen gedeporteerd. Meer dan 100.000 mensen. Slechts 5000 van hen overleefden de kampen.

Syrië is een dictatuur met als leider president Assad.

Adolf Hitler is aan de macht. In Duitsland zijn gewelddadige aanvallen op Joden: winkels en synagogen worden verwoest en Joden worden mishandeld. Het is niet langer veilig voor Joden om in Duitsland te blijven.

Knip de gebeurtenissen uit en plaats de juiste gebeurtenis bij het juiste jaartal van de tijdlijn.

Laila's vader komt naar Nederland

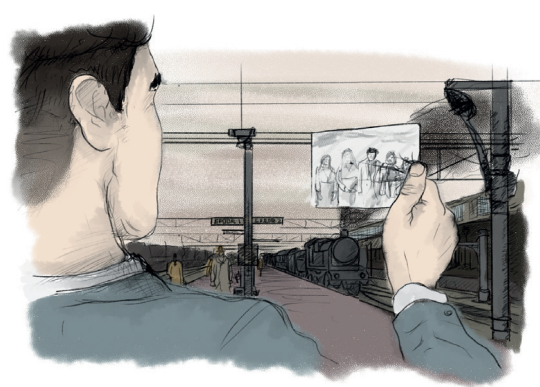
Mia wordt opgepakt en naar kamp Westerbork gebracht. Vanuit daar wordt ze op een trein gezet naar Auschwitz

Laila wordt geboren in Aleppo, een stad in Syrië

Mia en Isa worden verliefd

Isa gaat op zoek naar Mia en zijn familie: wie heeft de oorlog overleefd?

Laila woont in het asielzoekerscentrum tot ze weten of ze een verblijfsvergunning krijgen

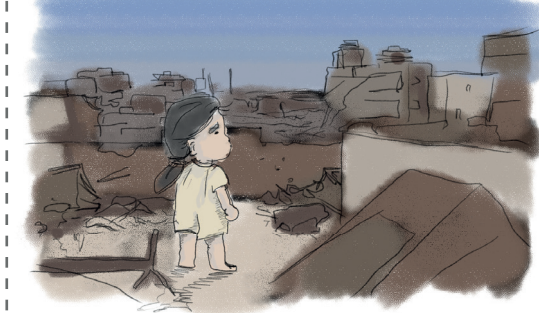
Mia vlucht naar Nederland

Laila's moeder besluit te vluchten met haar kinderen

Mia wordt geboren als Joods meisje in Duitsland

Laila's grootouders sterven door voortdurende bombardementen

Mia en Isa mogen niet meer naar de universiteit

ECHT GEBEURD - module 3

In De brieven van Mia leert de uit Syrië gevluchte Laila het verhaal van Mia kennen, door oude brieven die ze vindt op de zolder van meneer Cohen. Mia is door haar Joodse afkomst door de nazi's vervolgd tijdens de Tweede Wereldoorlog. Laila herkent zichzelf in het verhaal van Mia, al is Mia veel ouder dan Laila en leefde zij in een andere tijd. Dit verhaal over Laila en Mia is verzonnen (**fictie**) maar wel op échte verhalen gebaseerd (**feiten**).

In de volgende opdracht ga je foto's bekijken van echte gebeurtenissen. Laten we beginnen!

Opdracht 1 - *Echte foto's*

- 1 Bekijk de foto's en kruis samen met je klasgenoot een foto aan waar jullie meer over willen weten.
- 2 Bekijk de gekozen foto goed en beantwoord samen de volgende vragen.

Schrijf drie dingen op die je op de foto ziet:

Waar en wanneer denk je dat de foto gemaakt is?

waar: _____

wanneer: _____

Wat zouden jullie over de foto willen weten?

Opdracht 2

Citaten uit De brieven van Mia

- Lees de citaten en zet het nummer van het citaat bij de foto waar jullie deze het beste vinden passen.

Welk citaat past het beste bij jullie foto?

Opdracht 3

Echte beschrijvingen

- Lees de beschrijvingen en zet het nummer van de beschrijving bij de foto waar jullie deze het beste vinden passen.

Welke beschrijving past het beste bij jullie foto?

Vraag je docent om het antwoordvel en kijk of de beschrijving en het citaat bij de door jullie gekozen foto uit opdracht 2 en 3 klopt.

Echte foto's

citaat:

beschrijving:

citaat:

beschrijving:

citaat:

beschrijving:

citaat:

beschrijving:

citaat:

beschrijving:

citaat:

beschrijving:

citaat:

beschrijving:

citaat:

beschrijving:

citaat:

beschrijving:

citaat:

beschrijving:

citaat:

beschrijving:

citaat:

beschrijving:

Citaten uit De brieven van Mia

1

'Waar zijn je grootouders eigenlijk?' Vraagt meneer Cohen aan Laila, terwijl ze naar de bushalte lopen. 'Dood. Een paar maanden geleden,' zegt Laila dof. (...) 'Er is een bom op hun huis gekomen in Aleppo' (155)

2

Politieagenten hadden het huis al overhoopgehaald en alles van waarde hebben ze weggehaald. (...) Die vervloekte razzia's. Als vee drijven ze ons bijeen, gooien ons in de vrachtwagens en zetten ze ons op de treinen. (49+50)

3

'We waren woest toen de Duitsers Nederland bezetten en wilden dit niet over onze kant laten gaan. Samen met andere studenten begonnen Mia en ik al snel na de bezetting kranten en folders uit te geven en rond te brengen die mensen de waarheid moesten vertellen over Hitler en zijn Duitsland,' legde meneer Cohen uit. (89)

4

'Na vijf dagen reden de Duitse soldaten Amsterdam binnen. Overal door de straten reden grote pantserwagens met militairen erin. De vlaggen van de nazi's met die grote hakenkruizen hingen overal in de stad. Nederland was bezet. Amsterdam was bezet.' (110-111)

5

'Het enige wat door mijn hoofd ging, was hoe ze vannacht vertrokken. Bepakt en bezakt met tassen en rugzakken. Sommigen zelfs met kleine kinderen. Warm gekleed, want het zal wel koud zijn in het verre oosten van Europa.' (45)

6

'Tenten en modder zo ver als je kunt kijken. Van Libanon naar Turkije.. Waar ze geen geluid mochten maken, terwijl ze in het donker de steile rotsen afklommen naar het kleine bootje dat op hen lag te wachten op het strandje. De koude, stormachtige tocht over de Middellandse Zee, met golven zo hoog als huizen die elk moment het bootje leken op te slokken. De honger die Laila voelde terwijl ze als natte honden op een rots midden in het water werden achtergelaten en het felle licht van de Griekse kustwacht dat Laila bijna verblindde toen ze door hen werden gevonden.' (170-171)

7

'De Joden vernietigen was Hitlers plan vanaf het begin. Die werkkampen zijn gewoon een smoes. Uiteindelijk wil hij ons allemaal vermoorden.' (57)

8

'Zoals je weet heb ik de Jodenster gister op mijn jas genaaid. Ik liep dus op straat en twee jongemannen namen (toen ze de ster op mijn jas zagen) hun hoed voor mij af en riepen heel hard: "Oranje boven, lang leve onze koningin!" Sommige sterren zijn meer oranje dan geel, een beetje dom van de Duitsers.' (37)

9

'Mia kwam in 1938 in Nederland wonen. Toen waren er net allerlei verschrikkelijke aanvallen geweest op Joden door heel Duitsland. Winkels en synagogen werden in brand gestoken en veel Joden zijn toen al naar kampen gestuurd of zelfs vermoord.' (113)

10

'Hier moesten Mia en Joke zich verstoppen als er onraad dreigde.' Laila loopt voorzichtig naar de opening toe en kijkt naar binnen. Het is een klein hol, meer een kruipruimte, waar misschien met moeite twee mensen in passen. Ze probeert zich voor te stellen hoe Mia hiernaartoe moet zijn gerend bij de dreiging van gevaar en in dit donkere hol moet hebben gezeten, niet wetende wat er buiten gebeurde. Tot het veilig was om eruit te komen. (152)

11

'Ik mis het studeren, kun je het je voorstellen? Weet je nog hoe we klaagden en klaagden over de lange uren en al het leeswerk? En nu we niet meer mogen studeren, verlang ik ernaar.' (28)

12

'Ze scrollt langs allemaal foto's van grote massa's mensen die hun hand hebben opgestoken in een soort groet en militaire optochten van mannen die nog meer van die rood-zwarte vlaggen dragen. Op veel foto's herkent Laila dezelfde man. Hij heeft een gekke snor en kijkt heel serieus en belangrijk. De foto's doen Laila een beetje denken aan de grote afbeeldingen van president Assad van Syrië die voor de Burgeroorlog overal in Aleppo op muren was getekend(...).' (34)

Echte beschrijvingen

1

Aanloop naar de Tweede Wereldoorlog. Adolf Hitler arriveert per auto in de Berlijnse Lustgarten en worden door duizenden begroet met de Hitlergroet. - 1 mei 1934

2

Auschwitz-Birkenau, Polen, selectie op het platform.

3

Vluchtelingen op een zinkende boot in de Middellandse Zee. - 2017

4

Ondergrondse verblijfplaats van twee onderduikers te Aalten. Het luik is ervoor weggenomen.

5

Joodse leerlingen van de school aan de Cliffordstraat, Amsterdam-West. Vanaf augustus 1941 mochten Joodse kinderen alleen nog naar Joodse scholen.

6

Intocht Amsterdam mei 1940. Intocht Duitse troepen met militaire pantserwagens.

7

Minstens 70 doden bij zware bombardementen op Aleppo. - 2016

8

Kamp Westerbork. Uitgaand transport, met verbouwde goederentrein, april 1943.

9

'De Waarheid' geveerd op een muur. Dit was een verzetskrant. Hierin konden mensen het echte nieuws lezen over wat er in Nederland en de rest van de wereld gebeurde en werd opgeroepen tot verzet tegen de bezetter en het helpen van mensen in nood. Deze foto is gemaakt door Emmy Andriess. Als Joodse journalist kon zij niet werken of publiceren en moest onderduiken. Toch bleef ze stiekem foto's maken. Ze sloot zich aan bij het illegale fotografencollectief 'De Ondergedoken Camera'.

10

Kristallnacht 1938. Voorbijgangers passeren een vernielde winkel van een Joodse eigenaar in Berlijn.

11

Jodenster, ingevoerd 3 mei 1942.

12

Een Joodse familie na een razzia, op het sportcomplex op het Amsterdamse Olympiaplein, in afwachting van deportatie naar kamp Westerbork. - 20 juni 1943.

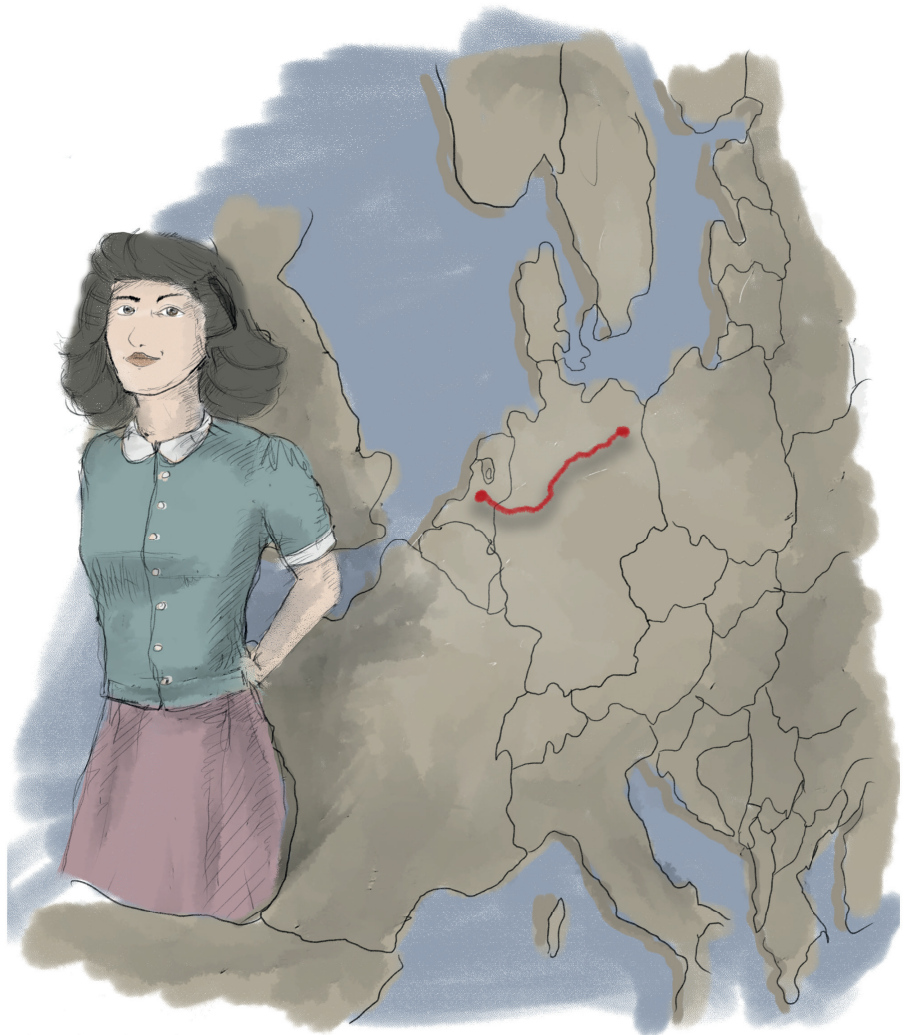

THEMA 2

VLUCHTEN TOEN EN NU

DE VLUCHT VAN MIA EN LAILA - module 1

Er zijn altijd mensen die vluchten. Vanwege oorlog, honger of vervolging. We noemen deze groep mensen vluchtelingen. Toch hebben ze elk hun eigen verhaal. In de filmclips vertellen Laila en Mia hun vluchtverhaal. Op de wereldkaart zie je welke route zij hebben afgelegd. Zoek de verschillen en overeenkomsten in hun verhaal.

Opdracht 1 - De vlucht van Mia

Bekijk samen met de klas de film over de vlucht van Mia en beantwoord de volgende vragen:

A Omcirkel het woord dat het beste past bij wat je voelt na het zien van het filmpje:

boos	verdriet	blij	bang	bewondering
oneerlijk	mooi	grappig	anders:	

B Wanneer is Mia gevlucht?

C Waar vlucht Mia vandaan en waar vlucht ze naartoe?

D Waarom vlucht Mia? Omcirkel:

discriminatie	oorlog	een beter leven

E Hoe vlucht Mia? Omcirkel:

boot	vliegtuig	lopend	trein	anders:

F Hoe vindt ze het in haar 'nieuwe land'?

Opdracht 2 - De vlucht van Laila

Bekijk samen met de klas de film over de vlucht van Laila en beantwoord de volgende vragen:

A Omcirkel het woord dat het beste past bij wat je voelt na het zien van het filmpje:

boos	verdriet	blij	bang	bewondering
oneerlijk	mooi	grappig	anders:	

B Wanneer is Laila gevlucht?

C Waar vlucht Laila vandaan en waar vlucht ze naartoe?

D Waarom vlucht Laila? Omcirkel:

discriminatie	oorlog	een beter leven

E Hoe vlucht Laila? Omcirkel:

boot	vliegtuig	lopend	trein	anders:

F Hoe vindt ze het in haar 'nieuwe land'?

Opdracht 3 - Twee vluchtverhalen

De redenen waarom Laila en Mia zijn gevlucht, zijn misschien niet helemaal hetzelfde maar toch zijn er ook overeenkomsten te vinden in hun verhalen. Zijn er dingen die hetzelfde zijn (**overeenkomsten**)? Zijn er dingen die anders zijn (**verschillen**)?

overeenkomsten	verschillen
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

DEZE VRAGEN HELPEN JE OP WEG!

Zijn de redenen waarom Mia en Laila vluchten vergelijkbaar?

Waarom wel/waarom niet?

Wat is er in de tijd waarin Mia en Laila leven aan de hand?

Hoe was het voor hen om te vluchten?

Hoe vinden zij het in hun 'nieuwe' land?

Kunnen ze terug naar waar ze vandaan kwamen?

Willen ze terug naar waar ze vandaan kwamen?

Opdracht 4

Bespreek en vergelijk je antwoorden met de rest van de klas.

ECHTE VERHALEN. FEIT & FICTIE- module 2

In De brieven van Mia leert de uit Syrië gevluchte Laila het vluchtverhaal van Mia kennen, door oude brieven die ze vindt op de zolder van meneer Cohen. Allebei zijn ze gevlucht voor hun veiligheid en naar Nederland gekomen. Mia in 1938 en Laila in 2016.

Deze verhalen zijn verzonnen (**fictie**) máár wel op échte verhalen gebaseerd (**feiten**). Vluchten is van alle tijden. Miljoenen mensen over de hele wereld moesten de afgelopen eeuwen hun land verlaten omdat ze gevaar liepen. Ze hadden het verkeerde geloof of woonden plotseling midden in een oorlogsgebied.

In de volgende opdracht ga je kennismaken met 4 échte verhalen van mensen die zijn gevlucht voor hun veiligheid. Laten we beginnen!

Opdracht 1 - Maak kennis met... 5 min

1 Over welk van deze personen zou je meer willen weten? Waarom?

2 Zoek een klasgenoot op, die dezelfde persoon heeft gevonden en vraag je docent om het mapje met de extra informatie die bij deze persoon hoort.

WIST JE DAT?

...in 50 jaar tijd het aantal vluchtelingen is verdubbeld? Wereldwijd zijn er zo'n 20 miljoen mensen op de vlucht voor oorlog!

Wahhab Hassoo

Luise Jacobs

Loujein al Rabeei

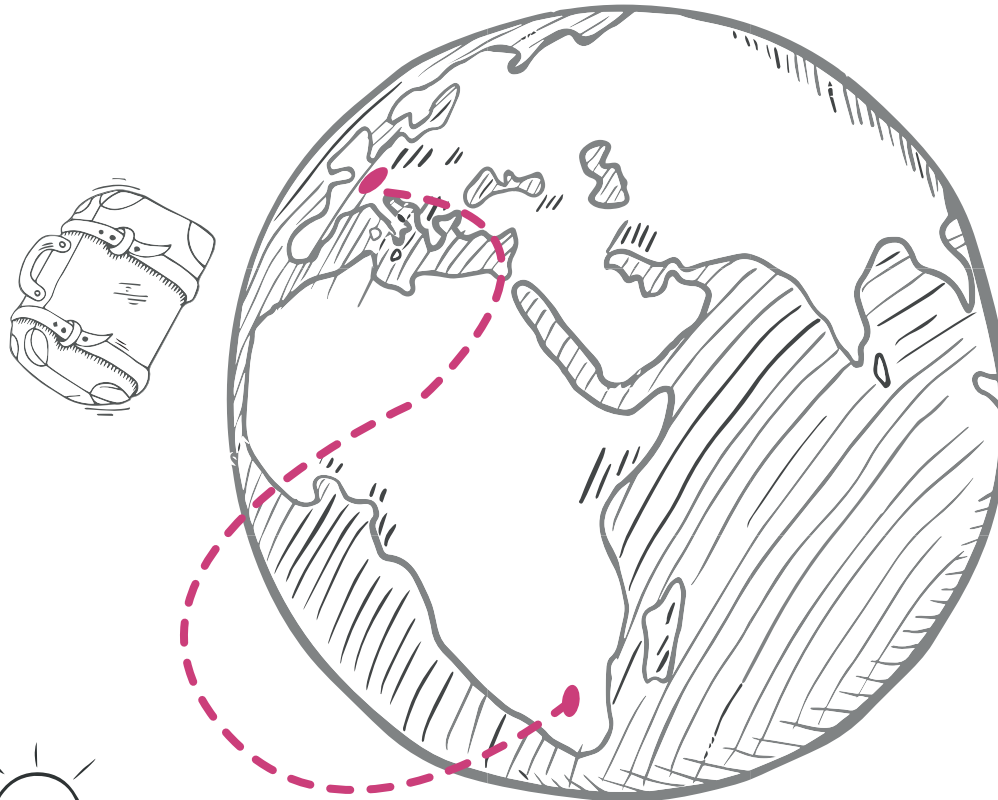
Wolfgang Kotek

Opdracht 2 - Het verhaal van...

- 1 Bekijk samen met je klasgenoot alle informatie over deze persoon en maak een poster over het leven van deze persoon. Je mag tekenen en schrijven.

- 2 Als jullie klaar zijn, mogen jullie je poster presenteren aan de rest van de klas. Wat is het verhaal van deze persoon? Vertel ook wat jullie zelf bijzonder/ spannend/verdrietig/mooi vinden aan dit verhaal.

BIJ HET MAKEN VAN DE POSTER HELPT HET OM NA TE DENKEN OVER DE VOLGENDE VRAGEN:

- Waar is deze persoon geboren?
- Waarom is de persoon gevlucht?
- Wat heeft de persoon allemaal meegemaakt?
- Wat is er uiteindelijk met de persoon gebeurd?

BONUSOPDRACHT!

Zoek zelf nog naar meer informatie! Bij elke persoon vind je websites met foto's, verhalen en filmpjes. Verwerk deze in je poster!

Luise Jacobs

1933

'Het gemis van mijn vader en moeder was mijn grootste verdriet tijdens en na de oorlog'

- 1933**
Luise wordt als Joods meisje geboren in Heiligenhaus in Duitsland
- 1936**
Luise haar vader wordt valselijk beschuldigd en opgepakt
- 1938**
Luise haar vader wordt naar een concentratiekamp gedeporteerd
- 1939**
Luise en haar broertje en zusje vluchten naar Nederland
- 1939**
Luise komt via een vluchtelingenkamp bij een nonneninternaat in Amersfoort terecht
- 1943**
Luise ziet haar moeder voor het laatst
- 1945**
Nederland wordt bevrijd en Luise blijft op het internaat
- 1950**
Luise gaat studeren en wordt lerares
- 2017**
Luise schrijft een boek

'Toen had moeder via een stichting geregeld dat wij naar Nederland konden... ze probeerde emigratiepapieren voor Brazilië te regelen. Haar pogingen werden steeds meer gedwarsboemd...'

Kindertransport richting Engeland vanuit nazi-Duitsland
© Jüdisches Museum Berlin

Luise met haar broer Klaus en zus Leni, vlak voor hun vertrek naar Nederland.
© privébezit Luise Jacobs

EXTRA INFORMATIE! @

<https://jck.nl/nl/event/nhm-vertelt-luise-jacobs>

<https://kliknieuws.nl/regio/uden/113023/luise-jacobs-hiena-hebben-we-mutti-nooit-meer-gezien-interview->

Bekijk de aflevering: 'Als je moet vluchten': <https://projectongehoord.nl/>

Wahhab Hassoo

1995

'Mijn identiteit werd een misdaad'

- 1979**
In Irak is de dictator Saddam Hussein aan de macht gekomen, hij discrimineert de Jezidi, een groep gelovigen
- 1996**
Wahab wordt geboren in Sinjar in het noorden van Irak, hij is Jezidi
- 2003**
De oorlog in Irak breekt uit en Wahab kan 2 jaar niet meer naar school
- 2012**
Wahab vlucht naar Nederland en woont een halfjaar in een asielzoekerscentrum
- 2013**
Wahab begint aan zijn studie Politicologie
- 2020**
Door het coronavirus viert Wahab thuis met zijn familie op 5 mei de vrijheid

'In Irak kon ik niet mezelf zijn. Op school wijzigde ik zelfs mijn voornaam en geboortestad zodat niemand mijn identiteit kon achterhalen... Ik kon niet zo vrij spelen als de rest van de kinderen... In Nederland leef ik zonder angst. Ik hou van wie ik liefheb en zeg wat ik denk. Ik verberg mijn identiteit niet, maar ik ben er trots op. Mijn familie en ik zijn vrij en veilig. En dat is wat ik op 5 mei zal vieren.'

EXTRA INFORMATIE! @

<https://www.vluchtelingenwerk.nl/persoonlijke-verhalen/vluchteling/wahhab-24-uit-irak>

<https://missitem.be/wahhab-hassoo-vertegenwoordigt-nederland-op-mister-world-2019/>

<https://nlhelptyezidis.nl/>

2018; Wahhab (links) gekozen tot Mister Nederland © Foto Mister World Nederland

2014, Jezidi vluchten voor de terroristen van IS in Sinjar, lopend zijn zij onderweg naar veiligheid © Rodi Said/Reuters

Wolfgang Kotek

1930

'Door de oorlog kon ik niet echt kind zijn'

- 1930**
Wolfgang wordt geboren als Joods jongetje in Wuppertal, Duitsland
- 1934**
Wolfgang gaat naar school
- 1938**
Nadat Hitler aan de macht is gekomen en winkels van Joden worden vernietigd (Kristallnacht) wordt Wolfgang door zijn ouders naar Nederland gestuurd
- 1939 - 1945**
Wolfgang zit bij elkaar in 14 pleeggezinnen in Nederland
- 1945**
Wolfgang wordt na de bevrijding herenigd met zijn ouders in Apeldoorn
- na 1945**
Wolfgang blijft na de oorlog in Nederland en wordt uiteindelijk huisarts in Rotterdam

'Toen de oorlog afgelopen was, was ik nog maar een jochie, ik was veertien jaar maar ik was eigenlijk een oud mannetje, geestelijk gezien... in het lichaam van een jong kind'

EXTRA INFORMATIE! @

<https://lab.nos.nl/projects/jodenster/index.html>

<https://anderetijden.nl/aflevering/113/De-vlucht-na-de-Kristallnacht>

<https://youtube.com/watch?v=wT1p6GFrYo&t=664s>

Duitsers lopen op 10 november 1938 langs de kapotte ruiten van een Joodse winkel, de dag na de zogeheten 'Kristallnacht'. © Archief ANP

Wolfgang Korzek, gepensioneerde Joodse arts
© Sjaak Verboom

Loujein al Rabeei

2005

'Hoelang blijf je eigenlijk een vluchteling?'

EXTRA INFORMATIE!

Bekijk hier een filmpje van Loujein tijdens de Nijmeegse Vierdaagse

Loujein is wereldvlogger, bekijk hier haar vlog; welke boodschap heeft zij?

@ <https://vluchtelingenwerk.nl/persoonlijke-verhalen/vluchteling/loujein-13>

- 2005**
Loujein wordt geboren in Daraa in Syrië
- 2006**
Syrië is een dictatuur onder leiding van president Assad
- 2009**
Loujein gaat naar school, meisjes en jongens hebben apart les van elkaar en ze dragen in Syrië schooluniformen
- 2013**
De Burgeroorlog in Syrië begint en de regering bombardeert Aleppo
- 2014**
Loujein en haar familie zijn in gevaar en vluchten naar Nederland
- 2015**
Loujein kan weer in veiligheid naar school, ze wil later dokter worden
- 2017**
Loujein loopt de Nijmeegse Vierdaagse om geld op te halen voor Stichting VluchtelingenWerk en de Nierstichting
- 2018**
Loujein en haar familie krijgen de Nederlandse nationaliteit

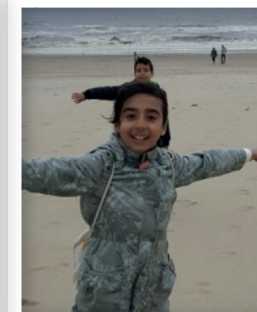

'Wij zijn namelijk ook vluchtelingen, hoewel ik eigenlijk vind dat we dat nu niet meer zijn; we wonen al drie jaar in Nederland.'

- interview Loujein door VluchtelingenWerk, 2017

Het binnenplein van de Umayyadmoskee in Aleppo voor en na de bombardementen. Bron: Getty

Loujein op het strand in Nederland
Bron: Stichting VluchtelingenWerk

WAT NEEM JIJ MEE? – module 3

Stel; je moet halsoverkop vertrekken uit je huis, uit je stad, uit je land, weg van je vrienden. Je weet niet waarheen, maar je weet wel dat het moet. Het is niet langer meer veilig voor jou en je familie in Nederland.

1

Bekijk met elkaar alle kaartjes op de volgende pagina; kies voor jezelf 8 dingen die je mee zou nemen en schrijf deze op.

ik neem mee:

2

Bespreek met elkaar wat je gekozen hebt en waarom. Kies nu samen 8 dingen die jullie mee zouden nemen.

3

Leg de rest van de kaartjes weg en kies voor jezelf uit de 8 dingen 4 dingen die je mee zou nemen en schrijf ze op.

ik kies:

4

Bespreek met elkaar wat je gekozen hebt en waarom. Kies nu samen 4 dingen die jullie mee zouden nemen.

knuffel

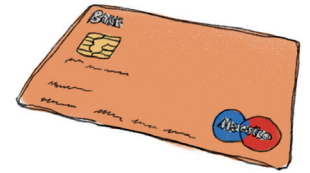
paspoort

foto

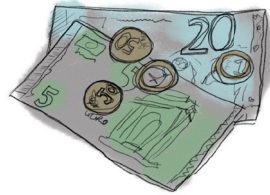
dagboek

pinpas

extra kleding

cash geld

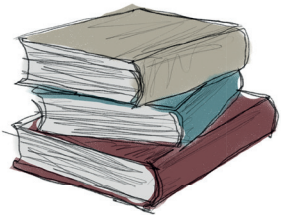
water

smartphone

pen

boeken

eten

sieraden

rugzak

laptop

oortjes

handdoek

deo

regenjas

koffer

THEMA 3

ONZE WERELD

WIE BEN IK? - module 1

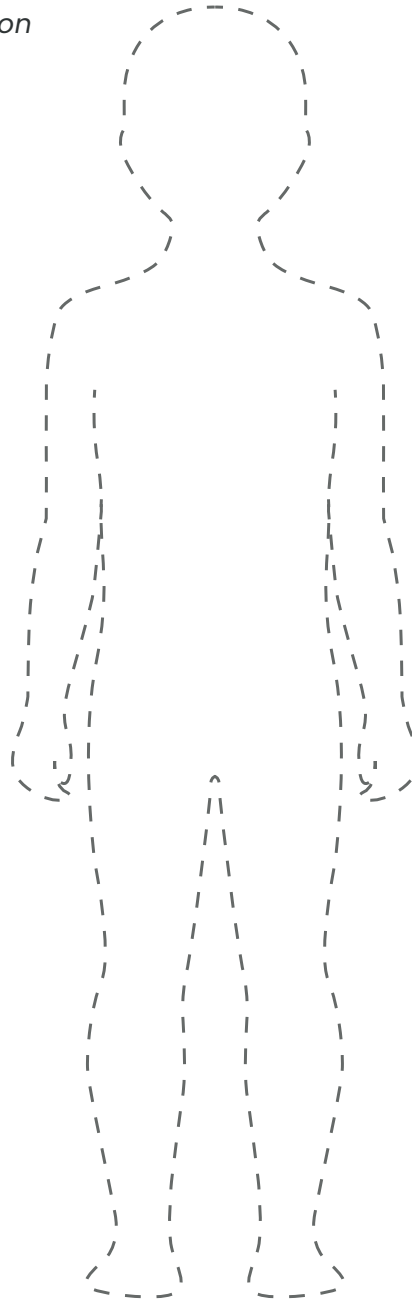
Identiteit; een lastig woord. Eigenlijk betekent dat gewoon wie je bent! Maar wie ben jij dan eigenlijk? Daar is niet maar 1 antwoord op te geven. En hoe zien anderen jou? Dit kan verschillen van hoe jij jezelf ziet. In de volgende tekenopdracht ga je dit uitzoeken. Laten we beginnen!

Opdracht 1 - Hallo ik ben ...

15 min

- 1 Maak een tekening van jezelf waarbij je laat zien wie je bent. **Kijk goed naar de tip.**
- 2 Keuze of voor altijd? Geef per kenmerk aan of dit iets is wat je kan kiezen en dus kan veranderen of dat het een kenmerk is dat nooit verandert.
- 3 Zichtbaar of onzichtbaar? Je hebt kenmerken die je kunt zien: misschien heb je donker haar. En kenmerken die je niet kunt zien: misschien hou je van schaatsen. Geef per kenmerk aan of dit iets is wat je aan jou kan zien of juist niet.

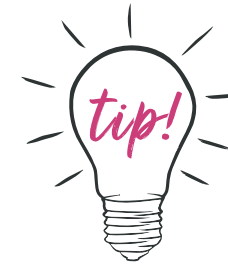
Keuze / geen keuze
Zichtbaar / onzichtbaar

Keuze / geen keuze
Zichtbaar / onzichtbaar

Keuze / geen keuze
Zichtbaar / onzichtbaar

Keuze / geen keuze
Zichtbaar / onzichtbaar

Wat vind jij belangrijk aan jezelf? Wat moeten mensen nou echt over jou weten? Denk bijvoorbeeld aan de volgende vragen: hoe zie je eruit? Heb je broers/zussen? Wat voor sport doe je? Wat zijn je hobby's? Waar word je blij van? Welke lessen op school vind je leuk? Waar ben je geboren? Waar ga je graag heen op vakantie? Wat voor muziek luister je? Wat voor kledingstijl heb je?

VOORBEELD

Keuze / geen keuze
Zichtbaar / onzichtbaar

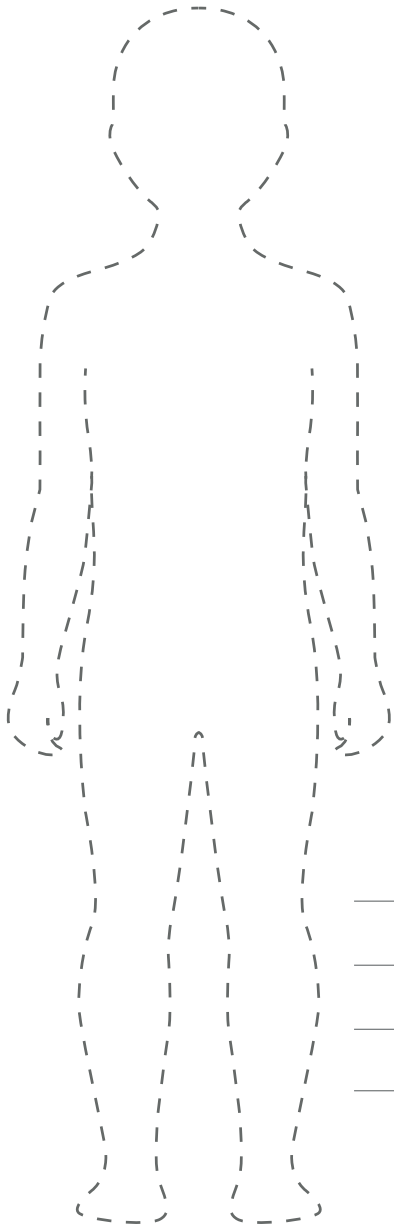
Zwart haar

Keuze / geen keuze
Zichtbaar / onzichtbaar

Vluchteling

Opdracht 2 - Hallo jij bent ...

- 1 Maak nu eenzelfde tekening maar dan van je klasgenoot.
- 2 Keuze of voor altijd? Geef per kenmerk aan of dit iets is wat je klasgenoot kan kiezen en dus kan veranderen of dat het een kenmerk is dat nooit verandert.
- 3 Zichtbaar of onzichtbaar? Geef per kenmerk aan of dit iets is wat je aan jouw klasgenoot kan zien of juist niet.

VOORBEELD

Keuze / geen keuze
Zichtbaar / onzichtbaar

Verzetvrouw

Keuze / geen keuze
Zichtbaar / onzichtbaar

Keuze / geen keuze
Zichtbaar / onzichtbaar

Keuze / geen keuze
Zichtbaar / onzichtbaar

Keuze / geen keuze
Zichtbaar / onzichtbaar

Opdracht 3

Leg de tekeningen naast elkaar en bespreek samen de volgende vragen:

- Herkennen jullie jezelf in elkaars tekeningen? Waarom wel/niet?
- Waarin lijken jullie op elkaar? Waarin verschillen jullie van elkaar?
- Zijn er dingen die jullie nog niet van elkaar wisten? Zo ja, wat?

WIE ZIJN WIJ SAMEN? – module 2

Diversiteit betekent dat we allemaal van elkaar verschillen maar toch samen leven. Vaak denken we dat we van elkaar verschillen terwijl we meer op elkaar lijken dan je zou denken.

Opdracht 1 – *Imagine all the people...* 10 min

1 Bekijk deze afbeelding goed. Wie is Wie? Zet pijlen naar de volgende personen op de tekening:

schrijfster Anne Frank

wetenschapper Albert Einstein

filmster Marilyn Monroe

oud-burgemeester van Amsterdam Job Cohen

VOORBEELD VERSCHILLEN

Meisje / Man - Jong / Oud

VOORBEELD OVEREENKOMSTEN

Mens - Nieuwsgierig - Oorlogsslachtoffer

2 Verschil: schrijf op waarin deze mensen van elkaar verschillen

3 Overeenkomst: er is 1 ding dat al deze mensen met elkaar verbindt; wat is dat volgens jou?

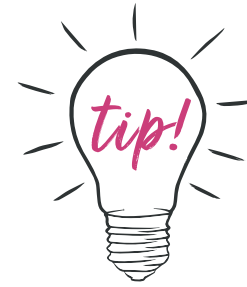

Weet je niet wie deze mensen zijn?
Vraag het aan je juf of meester of googel het!

Opdracht 2 - En nu jullie!

De tekening die je bekeek komt uit het Joods Historisch Museum. Alle mensen op de foto zijn Joods maar ze zijn toch heel verschillend van elkaar. Dat is diversiteit: alle mogelijke verschillen tussen mensen. Deze verschillen kunnen zichtbaar zijn, bijvoorbeeld iemands lengte of haarkleur, maar ook onzichtbaar, bijvoorbeeld iemands geloof of interesse in muziek. Verschillen en overeenkomsten vind je overal ter wereld, ook in jouw klas!

Je kunt elkaar vragen stellen over familie, hobby's, muzieksmaak, school etc. Wellicht ben je de enige met bruin haar (zichtbaar) of hebben jullie allemaal een ander lievelingsvak (onzichtbaar). Wellicht hebben jullie allemaal een huisdier (onzichtbaar) en hebben jullie allemaal bruine ogen.

- 1 Ga nu samen met jouw groepje op zoek naar drie zichtbare en drie onzichtbare verschillen. Kom je er niet uit? **Kijk naar de tip.**

Zichtbaar:	Onzichtbaar:
1	1
2	2
3	3

- 2 Ga nu samen met jouw groepje op zoek naar drie overeenkomsten

Zichtbaar:	Onzichtbaar:
1	1
2	2
3	3

VOOROORDELEN, STEREOTYPEN EN DISCRIMINATIE – module 3

Een **vooordeel** is een mening die je vooraf over iets of iemand hebt, zonder dat je er eigenlijk iets vanaf weet. Deze mening is niet gebaseerd op feiten maar op gevoel.

VOORBEELD: Ravi krijgt een nieuw meisje in de klas. Ze heet Laila. Laila komt uit Syrië en is heel sportief. Ravi wil niet met Laila voetballen. Hij kent haar niet maar volgens hem zijn alle meisjes slecht in voetbal. Een meisje zijn en slecht kunnen voetballen hebben niets met elkaar te maken. Ravi heeft een vooroordeel over meisjes.

Opdracht 1 – Vooroordelen

Beantwoord de volgende vragen over vooroordelen

- Heb je zelf ook vooroordelen? Zo ja, welke?

- Hoe komen we aan vooroordelen over anderen, denk jij?

We delen mensen vaak in in groepen, zo snappen we de wereld om ons heen beter. Bijvoorbeeld: Nederlanders, Duitsers, meisjes, punkers, kackers, hipsters, en ga zo maar door. Een **stereotype** is een (vaak negatief) beeld dat we hebben over een bepaalde groep mensen zonder dat dit wáár hoeft te zijn. Media maken veel gebruik van stereotypen.

VOORBEELD:

- alle oude mensen zijn doof
- Nederlanders zijn gierig
- Duitsers drinken veel bier

Opdracht 2 – Stereotype

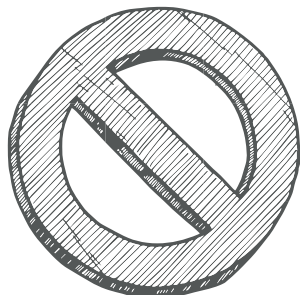
Beantwoord de volgende vragen over stereotype

- Bekijk de reclameplaatjes goed. Welke stereotype zie je hier?

- Herken jij jezelf in deze stereotypen? Waarom wel/waarom niet?

Discriminatie is het ongelijk behandelen van iemand om iets waar diegene niets aan kan doen of veranderen. Het gaat verder dan het hebben van een vooroordeel. Een vooroordeel is een idee, een beeld dat in je hoofd leeft. Maar discriminatie is gedrag, dan handel je op basis van je vooroordeel en dit is bij wet verboden.

Opdracht 3 - Discriminatie

Beantwoord de volgende vragen over discriminatie

- Op basis waarvan worden mensen gediscrimineerd?

- Wat doet dit met mensen, denk je?

VOORBEELD

- Vrouwen verdienen bij dezelfde baan minder dan mannen (genderdiscriminatie)
- Oudere mensen komen moeilijker aan een baan dan jongeren (leeftijdscriminatie)

Opdracht 4

Nu is de beurt aan jullie: hieronder lees je 3 situaties uit het boek waarbij het om een vooroordeel, stereotype of discriminatie gaat. Overleg met je klasgenoot en omcirkel het juiste antwoord.

- 'Waar kom je vandaan?' vraagt meneer Cohen plots. 'Syrië', antwoordt Laila. 'Ben je zo'n moslim?' Laila knikt. 'Waarom draag je dan geen hoofddoekje?'

vooordeel

stereotype

discriminatie

- In 1940 bezetten de nazi's Nederland. Dat was verschrikkelijk, vooral voor de Nederlandse Joden. Ze waren Nederlandse burgers met Nederlandse paspoorten tot Hitler het hier plots voor het zeggen kreeg en ze al hun rechten en vrijheden ontnam. Alleen maar omdat ze Joods waren.

vooordeel

stereotype

discriminatie

- 'Wilde je gewoon even lekker rondneuzen in andermans spullen of dacht je misschien dat er iets waardevols in deze trommel zat? Het is ook altijd wat met die moslims', snauwt meneer Cohen.

vooordeel

stereotype

discriminatie